

Tisková zpráva

Důvěra stranickým představitelům – červen 2021

- Mezi představiteli parlamentních stran v červnu 2021 občané nejčastěji vyjadřovali důvěru Andreji Babišovi (26 %), Ivanu Bartošovi (25 %), Vítu Rakušanovi, Tomiu Okamurovi a Janu Hamáčkovi (všichni shodně 24 %), nejvyšší podíly nedůvěry se objevily v případě Andreje Babiše (69 %), Jana Hamáčka (66 %), Tomia Okamury (64 %), Ivana Bartoše (62 %) a Vojtěcha Filipa (61 %).
- V porovnání s předchozím výzkumem výrazně poklesla důvěra a zvýšila se nedůvěra u Jana Hamáčka a Andreje Babiše, zřetelný nárůst nedůvěry byl zaznamenán i v případě Ivana Bartoše, Markéty Pekarové Adamové, Olgy Richterové či Romana Onderky.
- Zvýšení důvěry se objevilo v případě Víta Rakušana.

Zpracoval:

Jan Červenka

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.

Tel.: 210 310 586; e-mail: jan.cervenka@soc.cas.cz

CVVM Sociologického ústavu AV ČR, v. v. i., v červnovém šetření zjišťovalo, zda dotázaní důvěřují vybraným politikům (viz tabulky 1 a 2).¹ Předložený seznam obsahoval jména 19 čelných představitelů stran zastoupených v Poslanecké sněmovně PČR. Do výzkumu byli zařazeni politici s formálně nejvyššími stranickými funkcemi, tj. všichni předsedové stran a první místopředsedové.²

Jak ukazují výsledky v tabulce 1, u všech zkoumaných představitelů nedůvěra více či méně výrazně, avšak vždy statisticky významně převážila, nad podílem vyjadřované důvěry. Pořadí z hlediska velikosti podílu důvěřujících se přitom velmi silně nivelizovalo a nikdo ze zařazených představitelů stran v důvěře výrazně nepřekročil úroveň jedné čtvrtiny. Politikem s nejvyšším podílem důvěry mezi zkoumanými představiteli politických stran je předseda hnutí ANO Andrej Babiš, kterému důvěru vyjadřovalo 26 % dotázaných, kterému ovšem ale zároveň 69 % nedůvěřovalo, což je rovněž nejvyšší podíl, tentokrát z hlediska nedůvěry. Na druhém místě s nepatrným odstupem figuruje předseda Pirátů Ivan Bartoš, jemuž důvěru v šetření vyjádřilo 25 % dotázaných při více než třipětinovém (62 %) podílu nedůvěry, čtvrtém nejvyšším. Opět jen s minimálním, jednobodovým odstupem za ním na třetím až pátém místě následují předseda hnutí STAN Vít Rakušan, kterému důvěřuje 24 % občanů a nedůvěřuje 35 %, předseda hnutí SPD Tomio Okamura, jemuž důvěřuje opět 24 % občanů a podíl nedůvěřujících je v jeho případě více než třipětinový (64 %), a předseda ČSSD Jan Hamáček s 24 % důvěřujících a 66 % nedůvěřujících. S drobným, pouze dvoubodovým odstupem za nimi pak z hlediska podílu důvěry na šestém a sedmém místě následují předsedkyně TOP 09 Markéta Pekarová Adamová (22 % důvěřuje, 48 % nedůvěřuje) a předseda KSČM Vojtěch Filip (22 % důvěřuje, 61 % nedůvěřuje). Znovu jen s dvoubodovým odstupem na osmém a devátém místě figurují předseda KDU-ČSL Marián Jurečka (20 % důvěřuje, 42 % nedůvěřuje) a předseda ODS Petr Fiala (20 % důvěřuje, 53 % nedůvěřuje). Za nimi s důvěrou již pod hranicí 20 % figurují místopředseda ANO Radek Vondráček (18 % důvěřuje : 34 % nedůvěřuje), první místopředsedkyně Pirátů Olga Richterová (15 % : 36 %), první místopředseda ODS Zbyněk Stanjura (14 % : 40 %), první místopředseda hnutí SPD Radim Fiala (13 % : 43 %), první místopředseda hnutí STAN Jan Farský (12 % : 33 %), první místopředseda TOP 09 Tomáš Czernin (10 % : 29 %) a statutární místopředseda ČSSD Roman Onderka (10 % : 40 %). S méně než desetinou důvěřujících pak celý žebříček nejvyšších představitelů politických stran zastoupených v Poslanecké sněmovně uzavírají první místopředsedkyně hnutí Trikolóra Zuzana Majerová Zahradníková (9 % : 20 %), první místopředsedkyně KDU-ČSL Šárka Jelínková (7 % : 16 %) a první místopředseda KSČM Petr Šimůnek (6 % : 23 %). Tři posledně jmenovaní jsou přitom pro více než polovinu české veřejnosti osobnostmi zcela neznámými.

¹ Otázka: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi, prosím, řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

² V době realizace výzkumu hnutí Trikolóra po odstoupení Václava Klause ml. post předsedy hnutí zůstal neobsazený a výkon této funkce přešel na 1. místopředsedkyni Zuzanu Majerovou Zahradníkovou. Namísto na post v hnutí rezignovavšího 1. místopředsedu ANO Jaroslava Faltýnka byl do šetření zařazen místopředseda ANO Radek Vondráček.

Pokud jde o to, kterým politikům lidé nejvíce nedůvěřují, v čele v tomto ohledu stojí s 69 % nedůvěřujících Andrej Babiš následovaný s pouze tříbodovým odstupem Janem Hamáčkem (66 %), za nimiž s nevelkými odstupy a podílý nedůvěry převyšujícími úroveň jedné poloviny následují Tomio Okamura (64 %), Ivan Bartoš (62 %), Vojtěch Filip (61 %) a s určitým odstupem Petr Fiala (53 %). Za nimi figuruje Markéta Pekarová Adamová s nedůvěrou jen těsně pod hranicí jedné poloviny (48 %). S odstupem za ní na hranici okolo dvou pětín či těsně nad ní následují Radim Fiala (43 %), Marian Jurečka (42 %), Roman Onderka a Zbyněk Stanjura (oba shodně 40 %). Nedůvěru okolo třetiny oslovených šetření zaznamenal v případě Olgy Richterové (36 %), Víta Rakušana (35 %), Radka Vondráčka (34 %) a Jana Farského (33 %). Více než čtvrtina nedůvěřuje Tomáši Czerninovi (29 %), necelá čtvrtina Petru Šimůnkovi (23 %), pětina Zuzaně Majerové Zahradníkové (20 %) a méně než pětina Šárce Jelínkové (16 %).

Tabulka 1: Vyjádření důvěry či nedůvěry politikům – srovnání (v %)

	Důvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nedůvěra +/- proti poslednímu šetření*	Nezná	Neví	Index 6/21 ** Důvěra/nedůvěra
Babiš	26 (-13)	69 (+16)	0	5	-43
Bartoš	25	62 (+8)	5	8	-37
Rakušan	24 (+7)	35	27	14	-11
Okamura	24	64	2	10	-40
Hamáček	24 (-19)	66 (+21)	3	7	-42
Pekarová Adamová	22 (+4)	48 (+8)	19	11	-26
Filip	22	61	9	8	-39
Jurečka	20	42 (+4)	23	15	-22
Fiala P.	20	53	17	10	-33
Vondráček	18	34	33	15	-16
Richterová	15	36	35	14	-21
Stanjura	14	40	33	13	-26
Fiala R.	13	43 (+5)	31	13	-30
Farský	12	33	42	13	-21
Czernin	10	29 (+5)	48	13	-19
Onderka	10 (-4)	40 (+6)	35	15	-30
Majerová Zahradníková	9	20	59	12	-11
Jelínková	7	16	66	11	-9
Šimůnek	6	23	58	13	-17

* Uvádíme pouze statisticky významné rozdíly ve srovnání s posledním šetřením důvěry u příslušného politika, tj. více než +/- 3 %.

** Rozdíl kladných a záporných odpovědí v aktuálním šetření.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost 29. 5. – 13. 6. 2021, 957 respondentů starších 15 let, osobní rozhovor.

V porovnání s předchozím výzkumem ze září 2020 bylo zaznamenáno několik změn, přičemž tou nejvýraznější byl pokles důvěry o 19 procentních bodů a nárůst nedůvěry o 21 procentních bodů v případě Jana Hamáčka. Jen o něco méně výrazný analogický posun byl zaznamenán v případě Andreje Babiše, u něhož důvěra poklesla o 13 procentních bodů a nedůvěra vzrostla o 16 procentních bodů. Statisticky významné vzestupy podílu nedůvěřujících byly zaznamenány také u Ivana Bartoše (nárůst nedůvěry o 8 procentních bodů, podíl důvěry se u Ivana Bartoše snížil sice jen nevýrazně o 3 procentní body, což je změna na hranici statistické významnosti, ale důvěra se v jeho případě dostala na své historické minimum, které představuje významný posun v porovnání s většinou starších šetření), Markéty Pekarové Adamové (nárůst nedůvěry o 8 procentních bodů při souběžném, mírném zvýšení podílu důvěřujících o 4 procentní body, což šlo primárně na úkor podílu těch, kdo dříve uváděli, že Markétu Pekarovou Adamovou neznají, který se od loňského září snížil z 33 % na 19 %), Olgy Richterové (nárůst nedůvěry o 8 procentních bodů, podíl důvěřujících se nezměnil), Romana Onderky (nárůst nedůvěry o 6 procentních bodů při poklesu důvěry o 4 procentní body), Radima Fialy, Tomáše Czernina (u obou shodně podíl nedůvěřujících stoupl o 5

procentních bodů) a Mariána Jurečky (nárůst nedůvěry o 4 procentní body). Jediným politikem ze zkoumaných činitelů parlamentních politických uskupení, u kterého došlo k celkově pozitivnímu posunu oproti poslednímu šetření, je Vít Rakušan, u kterého se podíl důvěřujících o 7 procentních bodů zvýšil. Vývoj důvěry a nedůvěry stranickým představitelům v čase od roku 2017 nabízejí tabulky 2a a 2b.

Tabulka 2a: Důvěra stranickým představitelům (v %)

	2017			2018				2019				2020			2021			
	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06	09	06
Babiš	46	43	37	37	42	35	40	40	38	39	38	35	38	42	40	36	39	26
Bartoš	x	x	x	30	x	28	x	33	32	x	29	x	29	x	29	x	28	25
Rakušan	x	x	x	6	x	9	x	12	13	x	13	x	16	x	22	x	17	24
Okamura	35	x	39	33	x	28	x	31	26	x	24	x	29	x	27	x	27	24
Hamáček	18	18	19	x	x	24	25	22	27	32	30	29	25	29	33	47	43	24
Pekarová Adamová	x	x	x	8	x	12	x	12	12	x	12	x	13	x	17	x	18	22
Filip	20	x	22	24	x	26	x	23	24	x	22	x	23	x	22	x	22	22
Jurečka	26	24	24	22	x	19	x	19	20	x	20	x	x	x	x	x	21	20
P. Fiala	18	x	16	22	x	20	x	23	22	x	19	x	19	x	24	x	18	20
Vondráček	x	x	x	x	17	x	19	x	x	25	x	19	x	25	x	19	x	18
Richterová	x	x	x	x	x	5	x	9	9	x	12	x	11	x	12	x	15	15
Stanjura	x	10	x	x	12	x	14	x	x	13	x	14	x	17	x	15	15	14
R. Fiala	x	x	x	9	17	13	17	13	13	17	12	18	14	19	13	17	16	13
Farský	x	x	x	x	12	x	14	x	x	14	x	17	14	19	16	13	14	12
Czernin	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	14	x	11	10
Onderka	x	x	x	x	x	x	x	x	10	x	12	x	16	x	15	x	14	10
Majerová Zahradníková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	x	7	9
Jelínková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	x	6	x	6	7
Šimůnek	x	x	x	6	x	5	x	8	7	x	7	x	8	x	8	x	9	6

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené důvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „nedůvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Tabulka 2b: Nedůvěra stranickým představitelům (v %)

	2017			2018				2019				2020			2021			
	02	04	09	01	02	05	09	11	12	01	04	05	09	10	01	06	09	06
Babiš	48	49	56	56	50	58	53	55	55	56	56	60	56	53	54	59	53	69
Hamáček	30	31	32	x	x	47	44	51	49	42	46	47	55	49	48	42	45	66
Okamura	53	x	49	58	x	62	x	60	65	x	65	x	60	x	64	x	61	64
Bartoš	x	x	x	42	x	45	x	49	50	x	48	x	54	x	55	x	54	62
Filip	52	x	48	52	x	53	x	58	58	x	56	x	57	x	57	x	59	61
P. Fiala	44	x	49	48	x	48	x	51	52	x	54	x	54	x	49	x	52	52
Pekarová Adamová	x	x	x	24	x	28	x	34	31	x	29	x	33	x	34	x	40	48
R. Fiala	x	x	x	35	36	37	44	44	46	43	47	45	41	40	41	45	38	43
Jurečka	35	34	37	38	x	44	x	47	47	x	46	x	x	x	x	x	38	42
Onderka	x	x	x	x	x	x	x	x	39	x	35	x	35	x	34	x	34	40
Stanjura	x	34	x	x	37	x	39	x	x	38	x	41	x	40	x	40	38	40
Richterová	x	x	x	x	x	16	x	21	23	x	23	x	23	x	22	x	28	36
Rakušan	x	x	x	19	x	23	x	29	30	x	27	x	32	x	30	x	37	35
Vondráček	x	x	x	x	23	x	31	x	x	28	x	34	x	32	x	34	x	34
Farský	x	x	x	x	27	x	31	x	x	34	x	32	36	34	36	35	36	33
Czernin	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23	x	24	29
Šimůnek	x	x	x	16	x	18	x	24	25	x	23	x	21	x	20	x	21	23
Majerová Zahradníková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17	x	20	20
Jelínková	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	21	x	14	x	16	16

Poznámka: Řazení politiků je sestupné podle procent vyjádřené nedůvěry v posledním sledování. Dopočet do 100 % představují odpovědi „důvěřuje“, „neví“ nebo „nezná“. Změny do +/- 3 % nejsou statisticky průkazné.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	<i>Naše společnost, v21-06</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR</i>
Termín terénního šetření:	<i>29. 5. – 13. 6. 2021</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Vážení dat:	<i>Vzdělání X NUTS2, věk X NUTS2, pohlaví X kraj, velikost místa bydliště X věk, vzdělání X věk</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr a vážení dat:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>957</i>
Počet tazatelů:	<i>159</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování PAPI a CAPI</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PI.2s</i>
Kód tiskové zprávy:	<i>pi210628</i>
Zveřejněno dne:	<i>28. června 2021</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý. |